

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Kontrol
med
Korn- og Foderstoffer i Kjøbenhavns Frihavn.
Beretning om Virksomheden i 1901
af Inspektør *James Høyer*.

I det Kontrollen herved fremlægger Beretningen om Virksomheden i Aaret 1901, skal den tillade sig at ledsage samme med følgende Bemærkninger.

Kontrollens Arbejde har i Aarets Løb været meget betydeligt og ogsaa ret vanskeligt, særlig med Hensyn til Majs og Bomuldsfrøkager. Det vil ses af nedenstaaende Tal, at det Kvantum Majs, der er kontrolleret, er gaaet ned i paafaldende Grad i Modsætning til forrige Aar; men dette skyldes dog udelukkende kun den mindre Import hertil af denne Vare, som særlig fra Efteraaret gjorde sig gjældende, og de deraf følgende højere Priser toge saa at sige ganske Vejret fra Konsumenterne og tvang disse ind paa Forbruget af andre Foderstoffer. Dette kom i særlig Grad Bomuldsfrøkager tilgode, og det vil ogsaa bemærkes af nedenstaaende Tal, at Kontrollen af disse Kager har været ganske usædvanlig stor, større end nogensinde før. Af Donau- og Sortehavsmajs begyndte Importen hen paa Efteraaret, og da denne Majs allerede da viste en vanskelig Kvalitet, er der heraf kontrolleret en Del.

Kontrollering af Bomuldsfrømel har været en Del mindre end forrige Aar, hvilket er en naturlig Følge af

den mindre Import af denne Vare. Forbruget heraf synes iøvrigt at gaa tilbage, hvilket maaske skyldes, at det fra meget kompetent Side er fraraadet at fodre med dette Foderstof, formentlig fordi Indholdet ikke svarer til Forventningerne; i alt Fald var der ifjor Tegn til forøget Forbrug.

Af Hampefrøkager fra Rusland er der kontrolleret en Del, og Kvaliteten er kommen ganske godt frem, hvilket antagelig maa tilskrives, at Kagerne virkelig ere slaaede af tørret Frø.

Den samlede Kontrol i 1901 viser følgende Tal:

Russisk Rug	2,594,000	Pund,
Sortehavs Byg	5,585,540	—
Amerikansk Hvede	3,224,830	—
Dansk Havre	11,160	—
Amerikansk Sortehavs Donau	} Majs	50,322,618 —
Amerikanske Bomuldsfrøkager		
do. Bomuldsfrømel		
Fremmede Rapskager	1,427,481	—
Russiske Solsikkekager	11,938,726	—
Liverpool Palmekager	184,943	—
Fremmede Hvedeklid	3,425,954	—
Russiske Hampefrøkager	692,484	—
Dansk Strømel	23,003	—

Tilsammen 126,312,295 Pund

eller ca. 36 pCt. mere end foregaaende Aar.

I disse Tal er der for Majs, Bomuldsfrøkager, Bomuldsfrømel, Solsikkekager, Hampefrøkager og Klid inkluderet det Kvantum, hvoraf der — i betydelig Grad — foruden Kontrol ogsaa er udtaget Prøver til Brug ved Arbitrage i Udlandet.

Af Certifikater er der i Aarets Løb udstedt 4336 og de enkelte Forretningers Antal har været 5776, altsaa henholdsvis 14 og 19 pr. Dag, Aaret regnet til 300 Ar-

- * bejdsdage. Ved Sammenligning med Kontrollens Beretning ifjor vil det ses, at saavel Antallet paa Certifikater som Antallet paa de enkelte Forretninger er noget større for 1901's Vedkommende. Til Vurdering af Kontrollens Arbejde skal her bemærkes, at Hovedparten af de anførte enkelte Forretninger omfatter Kontrol af smaa Poster, som, fordelte paa Frihavnens store Terræn, nødvendigvis skal give et stort Arbejde.

Paa Aarets enkelte Maaneder fordele de kontrollerede Varer sig saaledes (se Tabel I, Side 208—209).

Ligesom tidligere Aar har Kontrollen ogsaa i 1901 været nødsaget til at kassere en Del af de til Modtagelse anviste Varer; dette gjaldt navnlig Majs og Bomuldsfrø-kager, men særlig sidstnævnte. I de fleste Tilfælde er Uoverensstemmelsen ordnet uden Arbitrage; men i Tilfælde, hvor Arbitragens Kjendelse er forlangt af Varens Sælger, er Kjendelsen som oftest gaaet Kontrollen imod, idet paagjældende Vare er kjendt kontraktlig. Hvor vidt Kontrollen i disse Tilfælde har dømt for skarpt, skal her ikke nærmere berøres. Eet ønskes imidlertid fastslaaet her, nemlig, at Kontrollen kun kan og kun bør dømme efter sin egen Overbevisning og paa Grundlag af sin egen Opfattelse af Varens Beskaffenhed i Forbindelse med den foreliggende Kontrakt. Naar en Kontrakt saaledes i et af de nævnte Tilfælde, hvor Kjendelsen gik imod Kontrollens Dom, lød paa »prima afskallede Bomuldsfrø-kager«, men ellers uden nogen som helst Reservation i Retning af Varens mulige særlige Egenskaber, saa kunde Kontrollen følgelig ikke anerkjende en Kage, der absolut maatte siges at indeholde flere Skaller end almindeligt. Om Ordet »afskallet« eller rettere om den concise Forstaaelse af dette Ord burde ingen forskjellig Opfattelse kunne gjøre sig gjældende. En Kage ganske uden Skaller findes selvfølgelig ikke, men en Kage, som indeholder flere Skaller end der erfaringsmæssig bør være i en afskallet Kage, maa Kontrollen nødvendigvis kassere. Arbitragen kjendte imidlertid Kagen for kontraktlig, og vedkommende Kjøber maatte finde sig i ikke alene at

maatte modtage en mindre god Vare, som han netop lod kontrollere for at sikre sig den Vare, han mente at have købt, men han maatte ogsaa finde sig i at betale Arbitrage-Omkostningerne. Dette er saa vist ikke morsomt, hverken for Kjøberen eller for Kontrollen, men Kontrollen havde dog den Opmuntring, at Kjøberen her anerkjendte Kontrollens Handlemaade.

Af andre Vanskeligheder, som Kontrollen har haft at kæmpe med, skal nævnes, at Hvede fra Baltimore kom frem inficeret af en Art Ukrudtsfrø, smaa Løg, der meddele Hveden en gennemtrængende Løglugt og derfor er en Skræk for Møllerne, idet denne Lugt ved Formalingen forplanter sig til Melet og gjør dette uanvendelig til Bagning. Da disse Løg ere meget smaa og i høj Grad kan ligne Hvede-Avnerne, ere de som oftest meget vanskelige at opdage i Hveden. Hertil kommer, at Lugten særlig fremkommer, naar Løg blive knuste, og spores derfor kun hist og her i Ladningen.

Enkelte Klager ere indgaaede til Kontrollen angaaende **uren** Majs. Kontrollen griber i denne Anledning Lejligheden til atter at pointere, at Majs aldrig sælges som velrensede Varer. I det Hele synes den Opfattelse at være raadende hos mange af d'Hrr., som benytte Kontrollens Assistance, at naar en Vare kontrolleres, saa bør den ogsaa kun modtages som fin-fin. Dette er en ganske fejlagtig Opfattelse; thi lige saa vist som en Vare kan være ganske særlig fin, lige saa vist kan den ogsaa være mindre fin og dog være god. Men Kontrollen kan kun forlange en Vare, som maa anses for kontraktlig, og det vil ses af foranførte, at Arbitragen som Regel vel maa siges at se med mildere Øjne, end Kontrollen, paa hvad der i Almindelighed bør forstaaes ved kontraktlig Vare.

Kontrollen skrev i sin Beretning ifjor meget udførligt om denne Side af Virksomheden, og tillader sig derfor yderligere at henvise til nævnte Beretning.

Siden Kontrollen begyndte sin Virksomhed ere følgende Varer passerede Kontrollen (se Tabel II, Side 208—209).

Tabel I. Oversigt over kontrollerede

1901	Russisk Rug	Sorte- havs Byg	Ameri- kansk Hvede	Dansk Havre	Majs	Ameri- kanske Bomulds- frøkager
Januar					3,523,000	1,778,054
Februar					2,014,516	878,380
Marts					6,399,565	6,223,162
April		20,160			4,121,563	4,379,342
Maj	1,200,000				3,714,639	898,883
Juni		400,000			4,266,800	4,859,953
Juli	44,000	204,500	710,000		6,186,400	1,166,149
August	10,000		5,000	11,160	4,944,400	5,608,710
September			210,000		2,386,000	4,137,795
Oktober		3,819,740	1,089,000		2,900,497	2,095,554
November	400,000	119,860	527,830		2,359,562	3,592,204
December	940,000	1,021,280	683,000		7,505,676	10,609,088
Ialt...	2,594,000	5,585,540	3,224,830	11,160	50,322,618	46,228,274

Tabel II. Oversigt over kontrollerede Varer i Aarene

Aar	Amerikansk Hvede	Fremmed Rug	Amerikansk Hvedemel	Majs		Sortehavs Byg	Dansk Havre
				prima	secunda		
1896				2,981,600			
1897				69,695,430	6,714,550	4,000	
1898	138,081	210,000		31,760,529	5,299,501	1,367,504	
1899		24,000	140,000	91,302,178		515,867	
1900	35,000	1,610,774		74,627,620		98,980	100,000
1901	3,224,830	2,594,000		50,322,618		5,585,540	11,160
Ialt...	3,397,911	4,438,774	140,000	320,689,975	12,014,051	7,571,891	111,160

Ialt 457,522,539 Pund

Varer i Aaret 1901 (anført i Pund).

Ameri- kansk Bomulds- fromel	Frem- mede Raps- kager	Russiske Solsikke- kager	Liverpool Palme- kager	Frem- mede Hvede- klid	Russiske Hampe- frøkager	Dansk Strømel
68,655	484,285	1,486,679	3,048	28,176	249,063	
2,619	45,337	281,600	15,931	9,959		
2,064	239,666	401,764	9,468	372,589	204,049	
30,035	63,500	551,408	6,138			
.....	23,025	158,000	2,144	2,040		
50,091		1,207,500				
10,080	15,037	251,251	27,227	105,201		
227,949	10,025	1,233,190		520,762		
72,143	157,561	5,082,212	70,535	1,071,223		
.....	165,609	474,400	18,168	308,907		3,003
19,434	161,959	332,722	23,705	279,881		20,000
170,212	61,477	478,000	8,579	727,216	239,372	
653,282	1,427,481	11,938,726	184,943	3,425,954	692,484	23,003

1896—1901, begge Aar inclusive (anført i Pund).

Amerikan- ske Bom- uldsfrøkager	Amerikansk Bomuldsfrø- mel	Fremmede Rapskager	Russiske Solsikke- kager	Liverpool Palmekager	Fremmede Hvedeklid	Fremmede Vikker	Russiske Hampefrø- kager	Dansk Strømel
230,241			90,500					
495,438		12,000	67,000		62,443			
6,691,518		212,502	269,500	61,027	1,256,534			
13,782,885	275,268	1,353,520	648,781	105,021	2,783,602			
5,419,310	1,047,704	1,428,254	4,672,239	111,811	3,497,532	10,000		
46,228,274	653,282	1,427,481	11,938,726	184,943	3,425,954		692,484	23,003
72,847,666	1,976,254	4,433,757	17,686,746	462,802	11,026,065	10,000	692,484	23,003

eller 4,575,225.³⁹ Centner.

Det vil heraf ses, at Virksomheden er i stadig Fremgang. At enkelte Klager ikke kan undgaaes ved et saa stort og vanskeligt Arbejde, vil sikkert ikke forundre. Kontrollen udfører sit Arbejde, nu som hidtil, saa omhyggeligt som paa nogen Maade muligt, men maa samtidig udtale, at noget materielt Ansvar ikke kan gjøres gjældende mod Kontrollen.
